

دفاع همه جانبه

م ل ف
ابوالحسن کبیری

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

تهران - تابستان ۱۳۹۹

سرشناسه	: کبیری، ابوالحسن، ۱۳۴۲-
عنوان و نام پدیدآور	: دفاع همه جانبه/مؤلف ابوالحسن کبیری؛ شورای همکاران علی مهدوی... [و دیگران].
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، مرکز انتشارات راهبردی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۳۲۵ص: جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۴۸-۱۹۰-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۳۱۹]-۳۲۵.
موضوع	: ایران -- دفاع ملی
موضوع	: Iran -- Defenses
موضوع	: خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸. — دیدگاه درباره دفاع
موضوع	: Ruhollah, Leader and Founder of IRI -- Views on defenses Khomeyni
شناسه انجمن	: دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، مرکز انتشارات راهبردی
رده بندی کتب	: U۸۸۳
رده بندی دیویی	: ۳۵۵/۰۳۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۲۶۵۱

دفاع همه جانبه

مؤلف: ابوالحسن کبیری

شورای همکاران: علی مهدوی - داوود زنجانی - داود سلیمانی - محمد قربان جافری - فتح‌الله کلانتری
سعادت - محمدرضا مؤمنی - سعید محمد پور - محمد... - شهرام حسن نژاد مقدم - علی رضا سعادت
راد - محمد ادریسیان - محمدصادق بیک پوری - محمد افشار ونگی

ویراستار ادبی: مینا نائیبه، معصومه اشتری ماهنی

ناظر ویراستار: مهران غلامیان

صفحه آرا: علی مهدی زاده

طراح جلد: زهرا مهدوی

نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۳۹۹

ناشر: انتشارات دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه -

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۴۸-۱۹۰-۲

قیمت: ۶۳۰۰۰۰ ریال

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

نشانی انتشارات: تهران، ضلع شمالی بزرگراه شهید بابایی، بعد از اتوبان هنگام،

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی

نشانی اینترنتی: www.sndu.ac.ir

تلفن ۲۲۹۷۰۳۴۴

سخن ناشر

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی به‌عنوان سازوکاری علمی و سازمانی در توسعه ادبیات راهبردی و آموزش مدیران عالی کشور در حوزه مسائل راهبردی، دفاعی و امنیتی، با بهره‌گیری از بنیان‌ها و نظریه‌های بومی، درصدد تدوین راهبردهای تعالی‌بخش به منظور تحقق اهداف منبعث از رسالت و مأموریت علمی خویش است.

این دانشگاه و پژوهشگاه از مراکز علمی کلیدی و حساس در عرصه مسائل راهبردی است که از بدو تشکیل و راه‌اندازی آن پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی در صحنه آموزش مسائل دفاعی - امنیتی به‌منظور کادرسازی متناسب با اهداف مقدس جمهوری اسلامی در سطوح عالی کشوری و لشکری پیش‌قدم بوده و وظیفه خطیر خود در جهت آموزش فرماندهان و مدیران عالی‌رتبه کشور را سرلوحه تمامی برنامه‌ها قرار داده است.

این امر هنگامی مهم‌تر می‌نماید که نگاه پژوهشی و عمیق به پیرامون کشور، منطقه و جهان داشته باشیم؛ چراکه با ظهور تحولات نوین در عرصه بین‌الملل، لزوم داشتن چنین کانونی برای به‌هنگام نگاه‌داشتن مدیران عالی‌رتبه فرماندهان نظامی کاملاً ملموس خواهد بود. از سوی دیگر ایده ایجاد تمدنی بزرگ موجب می‌شود تا این تلاش و تعهد موجب توسعه همکاری‌ها و ترغیب سازمان‌هایی گردد که برای پیروزی از این هدف متعالی و ایجاد تحول در برنامه‌ها و فعالیت‌ها تولید و توزیع ادبیات راهبردی را باریک‌بینانند.

با نگرش به این رویکرد و اهمیت موضوع، لزوم تولید و توزیع ادبیات راهبردی در دانشگاه و پژوهشگاه که ماحصل تلاش اساتید و فرهیختگان متخصص در علوم راهبردی و دانش‌آموختگانی است که با نهایت تلاش و کوشش مدت‌زمان مفیدی از دوران زندگی خود را جهت فراگیری مفاهیم و اصول علوم راهبردی و تدوین رساله دکتری در دانشگاه و پژوهشگاه طی نموده‌اند، نمایان می‌گردد.

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار
۱۵	مقدمه
۱۹	فصل اول: تعریف مفاهیم کتاب
۲۱	جنگ
۲۱	دفاع
۲۵	سیاست
۳۱	فرهنگ
۳۲	علم
۳۳	فناوری
۳۶	دکترین نظام
۳۶	راهبرد
۳۸	تهدید
۴۵	فصل دوم: مؤلفه‌های دفاع همه‌جانبه در عصر اسلام
۴۷	بخش اول: نظام سیاسی و دفاعی اسلام
۵۳	بخش دوم: عوامل تأثیرگذار فرهنگی-اجتماعی در جنگ‌های صدر اسلام
۶۰	بخش سوم: اهمیت علم و فناوری در صدر اسلام
۶۳	بخش چهارم: عوامل مؤثر بر توان دفاعی مؤلفه نیروی انسانی از منظر اسلام
۶۷	بخش پنجم: مبانی اندیشه‌ی نظامی و دفاعی در قرآن و اسلام
۸۶	- بخش ششم: اندیشه اقتصادی اسلام در تحکیم قدرت نظام و حکومت
۹۵	فصل سوم: دفاع همه‌جانبه از منظر امام خمینی (رحمت‌الله علیه)
۹۷	بخش اول: اندیشه سیاسی امام خمینی (رحمت‌الله علیه)
۱۰۰	بخش دوم: رویکردها و الزامات دفاع فرهنگی از منظر حضرت امام (رحمت‌الله علیه)
۱۰۵	بخش سوم: اهمیت علم و فن‌آوری در اندیشه امام خمینی (رحمت‌الله علیه)
۱۰۷	بخش چهارم: دفاع نظامی در اندیشه امام خمینی (رحمت‌الله علیه)
۱۰۹	بخش پنجم: اقتصاد دفاعی از منظر امام خمینی (رحمت‌الله علیه)
۱۱۱	بخش ششم: مؤلفه نیروی انسانی از منظر امام خمینی (رحمت‌الله علیه)

فصل چهارم: عوامل مؤثر در مؤلفه‌های دفاع همه‌جانبه از منظر امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی).....	۱۱۵
بخش اول: عوامل مؤثر در مؤلفه سیاسی دفاع همه‌جانبه از منظر امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی).....	۱۱۷
بخش دوم: عوامل مؤثر در مؤلفه فرهنگی دفاع همه‌جانبه از منظر امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی).....	۱۲۶
بخش سوم: عوامل مؤثر در مؤلفه علم و فن‌آوری دفاع همه‌جانبه از منظر امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی).....	۱۳۲
بخش چهارم: دفاع نظامی در اندیشه‌ی امام خامنه‌ای «مدظله‌العالی».....	۱۴۰
بخش پنجم: عوامل مؤثر در حوزه اقتصادی دفاع همه‌جانبه از منظر امام خامنه‌ای «مدظله‌العالی».....	۱۴۷
بخش ششم: عوامل تأثیرگذار بر مؤلفه نیروی انسانی دفاع همه‌جانبه از منظر امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی):.....	۱۵۵
فصل پنجم: عوامل مؤثر در مؤلفه‌های قدرت (در صحنه جنگ‌های ۲۵ سال گذشته در منطقه غرب آسیا).....	۱۵۷
بخش اول: عوامل سیاسی مؤثر در مؤلفه‌های قدرت (در صحنه جنگ‌های ۲۵ سال گذشته در منطقه غرب آسیا).....	۱۵۹
بخش دوم: علم و فناوری در مؤلفه‌های قدرت (در صحنه جنگ‌های ۲۵ سال گذشته در منطقه غرب آسیا).....	۱۶۳
بخش سوم: عوامل علمی مؤثر در جنگ‌های ۲۵ سال گذشته در منطقه غرب آسیا.....	۱۶۷
بخش چهارم: عوامل اقتصادی مؤثر در صحنه جنگ‌های ۲۵ سال گذشته منطقه غرب آسیا.....	۱۸۴
فصل ششم: عوامل محیطی تأثیرگذار بر دفاع همه‌جانبه.....	۱۹۵
بخش اول: عوامل سیاسی اثرگذار بر قدرت آمریکا در محیط داخلی.....	۱۹۸
بخش دوم: عوامل سیاسی اثرگذار بر قدرت آمریکا در محیط خارجی.....	۲۰۱
بخش سوم: تأثیر قدرت نظامی آمریکا بر فرهنگ اجتماعی دفاع همه‌جانبه.....	۲۱۲
بخش چهارم: قدرت نظامی آمریکا.....	۲۱۳
فصل هفتم: عوامل تأثیرگذار در هشت سال دفاع مقدس.....	۲۴۱
بخش اول: عوامل سیاسی محیط داخلی.....	۲۴۳
بخش دوم: عوامل سیاسی محیط خارجی جمهوری اسلامی ایران.....	۲۵۴
بخش سوم: عوامل تأثیرگذار فرهنگی و اجتماعی در ۸ سال دفاع مقدس.....	۲۵۹
بخش چهارم: عوامل تأثیرگذار مؤلفه نظامی در ۸ سال دفاع مقدس.....	۲۷۲
بخش پنجم: مؤلفه اقتصادی در ۸ سال دفاع مقدس.....	۲۷۹
سخن پایانی.....	۳۰۹
منابع و مأخذ.....	۳۱۷